



Sofie Malm Höglund, Ekonomichef

Finansdepartementet Fi2024/01521

Remiss av SOU 2024:50, Nätt och jämnt - likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Beskrivning av ärendet

Åtvidabergs kommun är remissinstans avseende SOU 2024:50 Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn. Remissavet ska ha inkommit till Finansdepartementet senast den 8 november 2024.

Syftet med utredningens uppdrag var att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar.

Utredningen behandlar utjämningssystemet och statsbidragen såväl de generella som de riktade.

Yttrande

Så långt det är möjligt måste utjämningssystemets syfte vara att utjämna för skillnader som är opåverkbara och skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för att leverera välfärdstjänster i landets samtliga kommuner och regioner. Åtvidabergs kommun tillstyrker därför utredningens förslag.

Åtvidabergs kommun anser att utredningen gjort ett bra grundarbete med att uppdatera och anpassa beräkningsmodeller och värden för att komma så nära en realistisk utjämning som möjligt. Vi önskar att en kontinuerlig uppföljning av systemet införs för att det ska fungera tillfredsställande utifrån givna förutsättningar även i framtiden.

Översyn av riktade statsbidrag

Den här utredningen, liksom så många tidigare, presenterar en tydlig bild av problematiken med riktade statsbidrag, i synnerhet för små kommuner. Åtvidabergs kommun poängterar starkt vikten av att minska antalet riktade statsbidrag och för de riktade bidrag som blir kvar krävs ett förenklat ansöknings- och redovisningsförfarande för att det ens ska bli lönsamt att lägga tid på att göra en ansökan. Det behöver också införas ett riktmärke liksom det utredningen föreslår på minst 100 000 kronor/kommun/riktat statsbidrag för att det ens ska löna sig för små kommuner att lägga tid på att ansöka om ett riktat bidrag.

Åtvidabergs kommun ställer sig bakom de förslag utredningen presenterar vad gäller översynen av riktade statsbidrag.

Översyn av inkomstutjämningen

Åtvidabergs kommun anser att utredningen med ett väl genomarbetat underlag visar att inkomstutjämningen inte är tillväxthämmande. En förutsättning för att inkomstutjämningen



ska fungera som det är tänkt är att de värden som används är uppdaterade till dagens nivåer. Åtvidabergs kommun bifaller därmed samtliga förslag som utredningen presenterar vad gäller översyn av inkomstutjämnningen.

Översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner

Åtvidabergs kommun ställer sig bakom förslaget om en ny metod, som utgår från befolkningens faktiska bosättningsmönster, för att fånga upp merkostnaderna kopplat till gles bebyggelsestruktur. Vi vill också poängtera vikten av att låta Lunds universitet framgent förvalta och utveckla det nya gleshetsmåttet då det är av extra relevans för att skapa jämlika förutsättningar att bedriva kommunal verksamhet i hela landet.

I övrigt bifaller Åtvidabergs kommun förslagen gällande de olika delmodellerna i kostnadsutjämnningen.

Översyn av LSS-utjämnningen

Åtvidabergs kommun anser i enlighet med kommittén att det behövs en utjämnning för LSS-kostnader. Vi instämmer i att både när det gäller antal insatser och kostnader råder det stora skillnader mellan kommuner. Det är ett problem att det är påverkbart.

Åtvidabergs kommun är positiva till utredningens förslag att ta bort personalkostnadsindex från LSS-utjämnningen.

Åtvidabergs kommun bifaller utredningens förslag att ett statligt bidrag riktat till mindre kommuner bör införas för att finansiera brukare/boenden med särskilt stora vårdbehov.

Övrigt

Åtvidabergs kommun bifaller övriga förslag i utredningen under följande rubriker; Översyn av strukturbidragen, Införandebidrag, Effekter vid sammanläggningar samt Åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner.

Beslutsunderlag

Remissmissiv
Betänkande av Utjämningskommittén 2022
Tjänsteskrivelse

Ansvarig tjänsteperson: Sofie Malm Höglund, Ekonomichef

Ansvarig chef: Linda Ljungqvist, Kommundirektör